

TISKOVÁ ZPRÁVA

PAMÁTKY DĚKUJÍ – podpořte jihočeské nominace na cenu NPÚ ve veřejném hlasování

České Budějovice, 17. července 2017

O laureátovi ceny Památky děkují rozhoduje veřejnost prostřednictvím on-line hlasování na webu Národního památkového ústavu www.npu.cz. Jde o jedno z ocenění udílených v rámci každoročního klání o cenu Patrimonium pro futuro, kterou vyhlašuje Národní památkový ústav. Za Jihočeský kraj byla nominována **Obnova areálu mlýna čp. 29 v Holubově** a **Expozice historie městského zásobování vodou ve vodárenské věži v Českých Budějovicích**. Zatímco odborná komise vybírá mezi 24 nominovanými vítěze ve čtyřech kategoriích, veřejnost může podpořit svého favorita bez ohledu na to, v které kategorii soutěží, a to formou on-line hlasování od 14. července do 15. září. Jméno vítěze ceny Památky děkují bude oznámeno na slavnostním předávání cen Patrimonium pro futuro v úterý 3. října na zámku v Bučovicích.

V Jihočeském kraji usilují o Cenu Národního památkového ústavu **Patrimonium pro futuro** a o přízeň veřejnosti při hlasování **PAMÁTKY DĚKUJÍ** dva počiny: **Obnova areálu mlýna čp. 29 v Holubově** (kategorie záchrana památky) a **Expozice historie městského zásobování vodou ve vodárenské věži v Českých Budějovicích** (kategorie prezentace hodnot.) Za Jihočeský kraj nominovalo územní odborné pracoviště NPÚ v Českých Budějovicích.

Obnova areálu mlýna čp. 29 v Holubově

Areál původně renesančního mlýna v Holubově je vzácně zachovanou připomínkou místního rozvoje mlynářství od 16. do 20. století. V současnosti prochází rozsáhlou obnovou, díky níž významná technická památka po mnoha letech chátrání opět ožívá a nachází nové využití.

V majetku českokrumlovského panství je mlýn zmiňován již roku 1600. Mlýnice byla postavena před tímto datem, v následujících staletích se areál dále upravoval a rozšiřoval. Přes tyto pozdější adaptace se dochovaly tři renesanční obvodové stěny mlýnice, pokryté dodnes částečně patrnými psaníčkovými sgrafity. Dvě strany mlýnice získaly při přestavbě roku 1929 pozoruhodnou fasádu ve stylu pozdní geometrické secese. Po polovině 50. let minulého století převzalo znárodněné budovy mlýna Jednotné zemědělské družstvo Křemže, které je až do 90. let využívalo jako sklad obilí; poté zůstal areál prázdný a neudržovaný.

Postupnou degradaci holubovského mlýna se podařilo zvrátit v prosinci roku 2014, kdy jej koupila rodina Šimova a spolu se zkušeným projektantem (Ateliér Heritas, Ing. Lubor Gregora) zahájila náročnou celkovou obnovu. Nejdříve bylo nutné odstranit náletovou vegetaci z budov i okolí a jednotlivé objekty vyčistit. Další práce se zaměřily na celkovou obnovu exteriéru i interiéru budov, ale zahrnovaly také například opravu náhonu pod elektrárnu. V průběhu citlivé rekonstrukce byly dřevěné prvky v interiérech z větší části konzervovány; novými byly nahrazeny jen v nutných případech. Loni byla pozornost věnována zejména fasádám hlavní budovy a také zprovoznění malé elektrárny s Francisovou turbínou z roku 1929.

V současnosti jsou budovy stavebně zajištěny a práce se zaměřují na optimalizaci provozu a funkčního využití. Kromě provozu vodní elektrárny je po dokončení obnovy areálu mlýna v plánu

rovněž prezentace interiérů mlýnice s částečně dochovaným technickým zařízením či obytné části zařízené historickým nábytkem.

Expozice historie městského zásobování vodou ve vodárenské věži v Českých Budějovicích

V čerstvě zrekonstruovaných prostorách původně barokního objektu mohou návštěvníci zhlédnout novou interaktivní expozici, která je provede historií dodávek pitné a užitkové vody v Českých Budějovicích od středověku po současnost.

Projekce v přízemí českobudějovické vodárenské věže přibližuje hravě rozpohybovanou formou, inspirovanou animovanými filmy Karla Zemana, způsoby práce s vltavskou vodou od založení města ve 13. století až po rok 1724. Tehdy byla u staršího Lučního mlýna za hradbami vystavěna vodárenská věž, z jejíchž zdrojů se zásobovala Samsonova kašna na náměstí. Od ní se voda rozváděla dále do některých ulic historického jádra. V prvním a druhém patře je k vidění výstava fotografií vodárenských objektů, ve třetím patře navazuje projekce s nástinem vývoje zásobování města vodou v 19. a 20. století. Věž tehdy byla zvýšena a byla do ní osazena válcová nádrž s průměrem 8 metrů a objemem 250 kubíků, která se dochovala a našla uplatnění i v rámci výstavy. Expozice mimo jiné upozorňuje na nebezpečí zhoršující se kvality vody ve Vltavě a v této souvislosti se věnuje i výstavbě jímacího zařízení z čistší Malše v roce 1931.

Při prohlídce hrají nezastupitelnou roli historické konstrukce budovy a jejich vyčištěné a konzervované povrchy, zmíněná nádrž v horní části věže i těleso historického vodojemu v sousedství. V areálu vodárny je také krátká naučná stezka s informacemi o historii jednotlivých vodárenských objektů a jejich funkci při zásobování vodou.

*Cenu Národního památkového ústavu **Patrimonium pro futuro** s podtitulem Společenské ocenění příkladů dobré praxe vyhláší a uděluje NPÚ od roku 2014 ve snaze zhodnotit a vyzdvihnout, co se v oblasti památkové péče podařilo, a ocenit ty, kteří se o úspěšné dílo přičinili. Odborníky z regionálních pracovišť NPÚ jsou nominovány maximálně dva pozitivní příklady z každého kraje, jež potom soupeří o ocenění ve čtyřech kategoriích: obnova památky, restaurování; objev, nález roku; prezentace hodnot; záchrana památky. Nominace za rok 2016 uzavřela pracoviště NPÚ počátkem května 2017 a do celostátního kola vyslala 24 uchazečů o cenu, z toho devět památkových obnov, šest zachráněných památek, pět archeologických objevů či nálezů a čtyři prezentační počiny.*

Celostátní hodnocení probíhá v několika fázích. Členové odborné komise nejprve vypracují k nominacím expertní posudky, s nimiž se navzájem seznámí. Poté na společném zasedání na základě hlasování navrhnou vítěze a návrhy předloží generální ředitelce Národního památkového ústavu Nadě Goryczkové, která ocenění uděluje. Generální ředitelka může rovněž udělit mimořádné ocenění, případně vyzdvihnout za přínos památkové péči výraznou osobnost.

Cena má podobu diplomu a pamětní plakety, laureáti navíc získají roční předplatné odborného časopisu Zprávy památkové péče a roční rodinnou vstupenku na objekty ve správě Národního památkového ústavu.

Od roku 2015 se do hodnocení může zapojit i veřejnost. Formou on-line hlasování na stránkách NPÚ vybírají účastníci z nominovaných počinů ten, který je nejvíce zaujme. Hlasovat může každý pouze jednou – a pouze pro jednoho z navržených. Vítězem se stane počin s největším počtem hlasů. Při slavnostním udělení získá cenu veřejnosti Památka děkují.

Více k ceně NPÚ na: <https://www.npu.cz/cs/npu-a-pamatkova-pece/npu-jako-instituce/cinnosti/patrimonium-pro-futuro>

On-line hlasování: <https://www.npu.cz/pamatky-dekují>

Kontakt:

Ing. arch. Naděžda Pálková, vedoucí odboru památkové péče, NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, palkova.nadezda@npu.cz, mob. 724 924 931.

Bc. Eva Neprašová, asistentka ředitele, NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích, 777 454 383, neprasova.eva@npu.cz

NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Českých Budějovicích je jedním ze čtrnácti krajských pracovišť NPÚ. Jeho úkolem je v Jihočeském kraji naplňovat poslání odborné instituce památkové péče dané zejména zákonem o státní památkové péči, např. zpracovávat odborné podklady pro rozhodnutí výkonných orgánů, poskytovat konzultace a odbornou pomoc vlastníkům kulturních památek při jejich obnovách a sledovat stav památkového fondu na území kraje. Pracoviště v Českých Budějovicích zpracovává návrhy na prohlášení věcí či objektů za kulturní památky a podílí se následně na jejich evidenci. Provádí archeologické průzkumy. Spravuje dokumentační sbírky plánů, fotografií a dalších odborných podkladů ke kulturním památkám. Vede veřejně přístupnou knihovnu, věnuje se ediční činnosti. Zajišťuje výuku předmětu Památková péče pro Filozofickou fakultu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.